

Příloha č. 1: Konfiskované výtisky Práva lidu mezi léty 1897 – prosinec 1914¹

Dne:	Název článku:	Uvedený důvod konfiskace:
19. října 1897	Pryč s trestem smrti Klerikální drzost Okresní hejtman vinohradský	znevažování rozsudků popuzují k nenávisti popuzují k nenávisti
5. listopadu 1897	Rakousko	ponižování soudů, ospravedlňování zakázaných shromáždění
10. listopadu 1897	Jakobinismus v rakouské sněmovně	urážka majestátu
29. listopadu 1897	Sociální demokraté a události posledních dnů	urážka majestátu
1. prosince 1897	K pondělním demonstracím	útok proti cti policejního ředitelství v Praze
11. prosince 1897	Odzbrojte	urážka majestátu
18. prosince 1897	Pan Gautsch se zařizuje pro absolutismus	vyzývají k násilnostem v Praze
28. února 1898	Z Rychnova n. K	ponižuje misionáře
13. března 1898	V jubilejní den	chválí revoluci a ospravedlňují 13. březen
17. květen 1898	Rakouské delegace	kritika ministra války
22. srpen 1898	Co to má znamenat	opovrhování policejními úřady a popouzí proti nim Prahu
29. srpna 1898	Politická situace	označení Thuna jako neschopného diplomata
15. května 1898	Ideál českého studenta Beseda – Kdo je Jan Nepomucký	kritika rektora pražské univerzity svatořečení je švindlem a podvodem
13. prosince 1899	Stávka pekařů	popouzení proti jednotlivým mistrům pekařům
22. ledna 1900	Všeobecná stávka horníků	urážka armády a hanobení místodržitele
29. ledna 1900	Obrovská manifestace pro stávkující dělníky	popouzí proti pražské policii
3. února 1900	„celé číslo“	proti zjevnému nepřátelství
19. února 1900	Z uhelné pánve severočeské	popouzí proti pracujícím a velkoobchodníkům
29. července 1900	Neslýchaný rozsudek	znevažování rozsudku vlašimského soudu
1. srpna 1900	Zavraždění italského krále Humberta	omlouvání zákonem zakázaných činů
29. října 1900	Z Břevnova	chválí revoluční sociální demokraty a popouzí proti obchodníkům
12. listopadu 1900	Konec komedie	popouzí proti činnosti státního zastupitelství
13. listopadu 1900	Soudní síň	řeč doktora Baxy popouzí proti Židům

¹ Pro rok 1915 nelze analyzovat konfiskace jednotlivých čísel, protože záznamy se v Národním archivu pro rok 1915 nedochovaly (nebo byly ztraceny).

16. březen 1901	Čím se zabývají rakouští důstojníci	popouzení proti armádě
16. června 1901	Z Čáslavi – Z vojenského života	slovní napadání vojenské kasárny v Čáslavi
12. července 1901	Urážky veličenstva a pražští soudcové	zločin urážky majestátu, ponižování rozhodnutí pražského soudu
28. srpna 1901	Rozumný návrh Pražská justice	uráží a popuzují proti armádě výsměch rozhodnutí pražského justičního úřadu
17. srpna 1903	Jak se trestají v Rakousku vojenští zločinci	znevažování rozhodnutí vojenského úřadu a popouzení k nepřátelství vůči armádě
13. září 1903	Našim bratřím ve vojenském stejnokroji	zločin urážky majestátu císařského domu, popouzení k nenávisti vůči armádě
4. ledna 1904	Protimilitaristická brožura	nabádání ke čtení antimilitaristické brožury, povzbuzování vojáků k deserci, vyzývání k neposlušnosti k nadřízeným
29. září 1905	Papež protestuje	výsměch a znevažování katolické církve
6. listopad 1905	Občanská válka v Praze	bouří se proti bezpečnostním orgánům
7. listopadu 1905	Kdo jest vinen	vyzývání k nenávisti a k pohrdání vůči bezpečnostní stráž v Praze
9. listopad 1905	Dopis z kruhů policejní stráže	popouzení k nenávisti proti bezpečnostní stráž v Praze
10. listopad 1905	Synové lidští sud'ťe spravedlivě	popouzení k nenávisti vůči armádě a státnímu zastupitelství
11. listopadu 1905	Rozhořčení veřejnosti proti policajtům Krvavé dni Pražské	podávají falešné zprávy popouzení k nenávisti proti pražské policii, znehodnocování práce policejních úřadů
12. března 1906	Různé Kněžská agitace proti rozlučitelnosti manželství Z vojenského ráje	výsměch armádě nenávist vůči katolickému smýšlení výsměch a zpochybnění náboženského úkolu katolické církve
4. dubna 1906	Císař a následník trůnu	urážka císaře a následníka trůnu
17. prosince 1906	O nedělní demonstraci klerikálů	posměch arcibiskupovi
25. ledna 1909	Bajonetový útok na pražských ulicích	výzva k nenávisti vůči bezpečnostním orgánům
18. února 1909	Úřední přehmaty mají býti vyvrcholeny	popouzení k nenávisti vůči státním orgánům
19. března 1909	Rakousko chystá se obsadit Bělehrad?	spekulování o vojenských plánech v situaci na Balkáně
1. července 1909	Proces pro domnělou protimilitaristickou propagandu Soudní síň	antimilitaristická propaganda kritika státních úřadů

7. listopad 1909	Pracující lidé! Sociální demokraté	popouzí k nenávisti vůči státním orgánům
3. října 1911	Válka	popouzení k nenávisti a opovržení vůči armádě
7. října 1911	Kdo je vinen atentátem	popouzení k nenávisti a opovržení vůči státnímu zastupitelství
3. února 1912	Pražská policie neměla nikdy štěstí	otevřený posměch policejnímu ředitelství v Praze
29. srpna 1912	Peníze ceremonie a hromady lidu	znevažování učení katolické církve
5. listopadu 1912	Staré zájmy Rakouska na Balkáně K neudržitelným poměrům vojenské služby	posměch armádě posměch důstojnickému sboru
25. listopad 1912	České proletářské ženy proti válce a pro mír Velké rozčilení na Kladně	popouzení k nenávisti vůči armádě poskytování nepravdivých informování ohledně války
26. listopad 1912	Mezinárodní socialistický sjezd proti válce Pozdrav balkánských socialistů	vybízejí k odepření válečné poslušnosti v případě války popouzení k nenávisti vůči státnímu zastupitelství
27. listopadu 1912	Mezinárodní sjezd proti válce	v případě války propagace revoluci a lákají k odmítnutí válečné poslušnosti
30. listopadu 1912	Hrůza před basilejským sjezdem	znevažování rozhodnutí policejního ředitelství v Praze kvůli zakázanému sociálně demokratickému shromáždění, popouzení proti státnímu zastupitelství
1. dubna 1913	Balkánské státy vzeprou se brannou mocí velmocem?	popouzí k opovržení vůči rakousko-uherské diplomacii
30. dubna 1913	Poplašné zprávy o úmyslech Rakouska	popouzení k nenávisti vůči státnímu zastupitelství
23. července 1914	V očekávání rakouské noty (Večerník PL)	popouzení k nenávisti vůči státnímu zastupitelství
23. července 1914	Mír nebo válka?	popouzení k nenávisti vůči státnímu zastupitelství
24. července 1914	Posudky vídeňského tisku (Večerník PL)	popouzení k nenávisti vůči státnímu zastupitelství
29. července 1914	Zprávy časopisu ministerstva války	sdělování vojenských operací
29. července 1914	První velká bitva (extra vydání)	sdělování vojenských operací
29. července 1914	Po vypovězení (Večerník PL) Porušení světové dopravy válkou (Přítel lidu)	sdělování vojenských operací
31. července 1914	Částečná mobilizace v Rusku Německá a anglická ministerská rada	šíření nesprávné znepokojivé fámy šíření nesprávné znepokojivé zprávy

30. července 1914	Dohoda velmocí	popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství s ohledem na zahraniční situaci
	Válečné útraty	popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství s ohledem na zahraniční situaci
2. srpna 1914	Vojenské opatření v Německu	sdělování vojenských operací
10. srpen 1914	Polní zbrojmistr Potiorek	sdělování vojenských operací
10. srpen 1914	Považujte hned každou zprávu za pravdivou	schvalují zakázané činy
11. srpen 1914	Reservisté od 28. pěšího pluku (Vydání pro venkov)	sdělování vojenských operací
	Slib spravedlnosti (Večerník)	popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství s ohledem na zahraniční situaci
13. srpna 1914	Více lidskosti (Vydání pro venkov)	znevažují rozhodování úřadů
12. srpna 1914	Moltke o válce (Večerník)	popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství s ohledem na zahraniční situaci
	Obec pražská v době válečné	urážka pražského magistrátu
	Zabraňte vývozu potravin do ciziny	celý článek zakázaný
19. srpna 1914	Připravte se na dlouhé trvání války (Vydání pro venkov)	šíření poplašných zpráv, které mohou v budoucnu nastat
23. srpen 1914	Několik statí z novějších dějin (Vydání pro venkov)	popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství
	Kardinál Skrbenský	výsměch pražskému arcibiskupovi
	Národní hospodář	šíření znepokojivých zpráv
24. srpna 1914	Nezaměstnanost a obce (Vydání pro venkov)	popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství
	Proti nezaměstnaným	popouzí k nepřátelství proti společenským třídám
	Zatčení dvou redaktorů v Českých Budějovicích	znevažují průběh soudu jako neobjektivního
22. srpen 1914	Humanita a naturalismus	svádějí k nenávisti vůči německému národu
30. srpna 1914	Ohromná škola života a poučení	popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství s ohledem na zahraniční situaci
1. září 1914	Proč prohrávají Francouzi	zesměšňují Boha
3. září 1914	Napjatá a bouřlivá volba papeže (Večerník)	popouzí lid proti katolickému smýšlení
8. září 1914	Hyeny války	zveřejňují nepravdivé informace
15. září 1914	Hodno úvahy	podávají zaujaté informace, kterými popouzí proti vyšším společenským třídám
16. září 1914	O zničení Lovani	kritika německých oddílů za zničení Lovani
17. září 1914	Němečtí sociální demokraté o svém stanovisku	šíří zneklidňující zprávy
	Rozšíření Škodových závodů v Plzni	prozrazují válečné operace

18. září 1914	Padlí	popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství s ohledem na zahraniční situaci
20. září 1914	Odjezd domobranců v Praze Nacionální nesnášenlivost za každou cenu	prozrazují válečné operace popouzí k nenávisti vůči německým oddílům a vůči kapitalismu
	Podnět, zasluhující úvahy	popouzí k nenávisti vůči německým oddílům a vůči kapitalismu
27. září 1914	Zmatek Výjimečný stav Mouka a pšenice Zákon krve	popouzí k nenávisti vůči úřadům popouzí k nenávisti vůči úřadům šíří znepokojující zprávy popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství s ohledem na zahraniční situaci
	Státní pomoc uprchlým z Krakova	popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství s ohledem na zahraniční situaci
1. říjen 1914	Vývoz potravin z Čech do Bavor Spojenecké loďstvo v Dedeagači	šíří znepokojující zprávy šíří znepokojující zprávy
27. září 1914	Jak se proti nakažlivým nemocem bojovat nemůže Zadržování obilních zásob	popouzí k nenávisti proti Němcům v severních Čechách a proti agrárářům
10. října 1914	Zrušení obilních cel a stanovení maximálních cen životních potřeb	popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství, agrárářům a velkoobchodníkům
18. října 1914	Život vojáků v zákopech na ruském bojišti	uráží armádu
21. října 1914	Odpomozte bídě (Vydání pro venkov)	šíření zneklidňujících zpráv
25. října 1914	Balon ve válce Nálada v Itálii a Rumunsku (Vydání pro venkov)	zveřejňování vojenských operací popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství s ohledem na válku
	Dopis ze Srbska	popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství s ohledem na válku
	Beseda	popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství s ohledem na válku
26. října 1914	Úřední zpráva o 18 popravách v Sarajevu	šíření poplašných zpráv
28. října 1914	Kde jest obilí	popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství
1. listopadu 1914	Hřbitov národů	popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství s ohledem na válku
3. listopadu 1914	Kde jest obilí	popouzí k nenávisti vůči agrárářům
6. listopadu 1914	Sešlel před novým povoláním na bojiště	šíření zneklidňujících zpráv
9. listopadu 1914	Válka a hospodářský vývoj Markýruju bídu	šíření zneklidňujících zpráv popouzí k nenávisti vůči agrárářům a průmyslníkům

	Kde jsou brambory?	popouzí k nenávisti vůči agrárikům a průmyslníkům
15. listopad 1914	Zajatý německý vyzvědač	popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství s ohledem na válku
15. listopad 1914	Belgický soudruh Anseele jako rukojmí v Gentu	popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství
15. listopadu 1914	Ruský lid a alkohol Seznamy raněných a mrtvých	podněcují nenávist k Němcům popouzí k nenávisti vůči armádním úřadům a nespolehlivosti listu ztracených posměch armádním špitálům
15. listopad 1914	Beseda. Obrázky z lazaretu Na bojiště a návrat.	popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství s ohledem na válku
18. listopadu 1914	Z dopisu polního kuráta	popouzí k nenávisti vůči státnímu zastupitelství s ohledem na válku
19. listopadu 1914	Severovýchodní bojiště Když ženské dělají politiku	šíření zneklidňujících zpráv šíření zneklidňujících zpráv
22. listopadu 1914	ilustrace a text Dva válečné obrázky. (obrazová příloha PL)	

Zdroj: NA, PM 1891-1900, sign. 8/4/15/57 Právo lidu 1893-1899, kart. 2459.
NA, PM 1901-1910, sign. 8/4/15/4 Právo lidu – periodický tisk v Praze 1901-1910, kart. 3746.
NA, PM 1911-1910, sign. 8/4/17/25 Právo lidu – periodický tisk v Praze 1911-1914, 1916, 1918-1920, kart. 5277.

Příloha č. 2: Reservisté od 28. pěšího pluku.

„Reservisté od 28. pěšího pluku táhli včera o 1. hodině po poledni z vršovických kasáren na nádraží. Byli ozdobeni květinami a sta přátel doprovázelo je v hustém průvodu Prahou. Všude otevřela se okna, lidé zastavovali se na ulicích a pozdravovali vojáky a mávali šátky.“

Zdroj: *Právo lidu* z 10. srpna 1914.

Příloha č. 3: Text Manifestu České moderny

„Sražena typickými representanty starých směrů v jeden šik, přinucena obhajovati své přesvědčení, volnost slova, právo bezohledné kritiky nejprudším a nejvášnivějším bojem, jaký česká literatura vůbec zaznamenává, přijala část mladé generace literární jméno, které s despektem bylo hozeno na ni: Česká Moderna.

Bylo jí vytknuto jako nedostatek běžného společenského dobrého tonu, že se nepřipojila tiše k předcházejícímu staršímu proudu, že neuznává za svaté jeho ikóny, že povrhá skepticky autoritami, že nemá úcty k starým fetišům: byl pranýřován její revolucionářský duch. Výtky ty byly jí učiněny právem, je hrdá na ně. Cítí, že mezi generací starší a jí jest nepřeklenutelná propast. Povrhla ujetou silnicí a půjde svou cestou. Principy, které zastávali její lidé od několika let porůznu, podrží ona i na dále. Jsou tmelem, který ji spojil.

Chceme v kritice to, zač jsme bojovali a co jsme si vybojovali: míti své přesvědčení, volnost slova, bezohlednost. Kritická činnost jest prací tvůrčí, umělecko-vědeckou, samostatným literárním genrem, rovnocenným všem ostatním. Chceme individualitu. Chceme ji v kritice, v umění. Umělce chceme, ne echa cizích tónů, ne eklektiky, ne diletanty. Nevážíme si pestrobarevného látání přejatých myšlenek a forem, zřymovaných politických programů, imitací národních písní, veršovaných folkloristických terek, šedivého fangličkářství, realistické ploché objektivnosti.

Individualita nade vše, žitím kypící a život tvořící. Dnes, kdy esthetika našla útulku jen v učebnicích středních škol, kdy boje o účelnost v umění jsou směšným přežitkem, kdy všechno staré padá do rumů a počíná se svět nový, žádáme od umělce: Bud' svým a bud' to ty! Neakcentujeme nikterak českost: bud' svým a budeš českým. Manes, Smetana, Neruda, tito nyní čistě čeští umělci par excellence, platili celou polovici života za cizáky česky se vyjadřující. Neznáme národnostních map. Chceme umění, jež není předmětem luxu a nepodléhá měnivým vrtochům literární mody. Naše moderní není to, co je právě v modě: předvěrem realismus, včera naturalismus, dnes symbolismus, dekadence, zítra satanismus, okultismus, ta efemérní hesla, jež nivelisují a uniformují vždy na několik měsícův řadu literárních děl a po nich se opičí literární gigrlata. Umělce, dej do svého díla svou krev, svůj mozek, sebe - ty, tvůj mozek, tvá krev bude žítí a dýchatí v něm, a ono žítí bude jimi. Chceme pravdu v umění, ne tu, jež je fotografií věcí vnějších, ale tu poctivou pravdu vnitřní, jíž je normou jen její nositel - individuum.

Moderna literární setkala se v té čisté snaze po novém a lepším s modernou politickou. Zrodily se obě z těchže dispozic.

Za truchlivých auspicií vyrostla nynější generace. Nesena sympatií k ruchu a životu, přísahala slepě na prapor strany, o které se zdálo, že je začátkem nové epochy v dějinách národa. Důvěrnost ta nesla hořké ovoce. Místo duševní potraviny dávány jí fráse a zase fráse – při tom v parlamentech, v táborech a mluvčím žurnálu deklamováno o kulturní výši našeho lidu, osvětě, požadavcích doby, soutěži s osvícenými národy; v politické výchově bylo užíváno mladosti její, jak slepých pěšáků na boulangistické šachovnici, společensky se hejslovanilo při pivě. Přesycení frásami, vyburcování pohledem na opatrné podvázání boulangistického křídla, zhnusení hejslovanstvím a kdedomováním procitli jsme. Podívali jsme se se skepsí na své otce. Trudný dojem. Za hlaholu trub vyrazili do světa - dnes je vidíme jako bezmocné parlamentární zastupitelstvo žurnálu, jemuž abonentní a různé jiné ohledy diktují posici ve věcech literárních, politických a společenských. Vidíme lid, jemuž místo světla osvěty dostalo se bengálových produkcí. Lid, jenž se stal prázdnou hlasující massou, které se pro udržení dobré nálady pochlebují „zdravým politickým smyslem“ a „vysokou inteligencí“. Otcové naši převzali dědictví starší strany, Staročechů. Těmto rádi přiznáváme, že v práci osvětové vykonali mnoho. Hřivny jejich Mladočeši buď zakopali, buď z nich tyli. Jejich činnost však bude poznamenána v kulturních dějinách našich názvem roků hubených.

Procitli jsme a starali jsme se sami o sebe. Pracovali jsme řadu let dnes, vystupujeme v sevřeném šiku.

Politika? Nemůžeme pochopiti, že by to byla jakási věda, plná machiavellismu, kramářství, napalování, maskování, jednak jeviště, kde se sklízí potlesk, popularita, květiny, polibky družiček a nadšení národa.

Politika je těžká, namáhavá práce a jen práce. A práce tichá. Politika není dáti zvoliti se za poslance. V politice se nepracuje, až když je získán mandát. Politická práce se neprovádí až v parlamentě.

Jak chceme v literatuře individualismus, tak ho žádáme v politice. Politika budiž prováděna celými, vypracovanými jedinci. Míra jejich individuálnosti buď v přímém poměru k stupni jejich sebezapření: nic pro sebe sama, vše pro věc.

Chceme být v politice především lidmi v plném slova smyslu. Z toho plyne ostatní. Z toho plyne, že na otázku národnostní, na otázku galvanisovanou a živenou vládami, které ji formulovaly a apellovaly na ní při každé válce, při každé dani krve tak, jako ve středověku útočeno v podobných případech na cit náboženský, že na otázku tu nazíráme zcela jinak, kladně. Nemáme strachu o svůj jazyk. Jsme národnostně tak daleko, že nám jej žádná moc na světě nevyrvě. Zachování jeho není nám účelem, ale prostředkem k vyšším cílům. Odsuzujeme proto brutálnosti, které se pod národnostním heslem provádějí s německé strany tak, jak

bychom je odsoudili, kdyby byly prováděly s naší. Odsuzujeme též politické strany, které jen v prospěchu vlád otázku národnostní živí a v ní ubíjejí nejlepší síly národa. My budeme hledat dorozumění s našimi krajany německými: ne u zelených stolů, ne diplomatické spojování se v parlamentech – ale dorozumění na poli humanity a – – – žaludku. Jsme připraveni, že staré strany právě touto otázkou zfanatisují masy proti nám – ten příboj vydržíme. Myšlenka, jejímž základem jest poctivost, se neudupá, neukřičí, neuhlasuje.

Chceme v otázce sociální „býti především lidmi“. – Počítáme dělnictvo k národu? I tenkrát, když prohlásí, že je internacionálním? Ano. Národnost není patentem ani Mladočechův, ani Staročechův. Strany mizí, národ zůstává. Nynější delegace mladočeská stala se representací české buržoazie a části rolnictva. Ona to nepokrytě prohlašuje. Návrh na všeobecné hlasovací právo byl tahem, jenž měl přivést vládu v rozpaky, nyní je pohozeným dítětem, k němuž se vlastní otec netroufá nijak hlásiti.

Buržoazie celé Evropy je stejná. Emancipovaná francouzskou revolucí zapomněla záhy na trpký osud potlačovaných a svorně s feudály a svorně se sedláky, i tito prošli podobnou školou, staví se proti mozolným, prosícím rukám bílých otroků. Chceme všeobecné hlasovací právo – ne proto, že bychom věřili, že se tím změní smutný stav jejich, ale proto, že svěží silou jejich spíše se přivede nynější parlamentarismus ad absurdum, kteréžto naděje jsme se při delegaci mladočeské dávno vzdali. Ona zapomněla (zovouc se pyšně stranou lidovou) svého poslání, přizpůsobuje se ovzduší a poměrům, místo kritiky vyjednává, místo práce deklaruje.

My žádáme politickou práci za tím cílem, aby blahobyť a spokojenost společenská rozšířily se do všech vrstev, – žádáme ochranu všech pracujících a strádajících od útisku mocných tohoto světa. Důsledně žádáme i pro ženy přístup do kulturního a sociálního života.

Všude, důsledně i v politice, prohlašujeme se proti stranám, pojímaným po vojensku a církevnicku. Strany v tom starém smyslu jsou nám právě potlačujícím a nivellisujícím prostředkem jako vlády. Ceníme celé jedince výše než abstraktní hromadu. Strany bud'tež prostředkem společenského pokroku, ne však jeho překážkou; vychovat lid znamená povznést jedince na plnou a životní výši sebevědomí a rozbít lenivost tupé, netečné přilnavosti, všecku tu pohodlnou zbabělost, nezodpovědnost, nemyšlivost a nezásadovost, všecken ten názor, že neplatí a neváží se myšlenka, duch, idea po své hodnotě, nýbrž že počítají se jen líná těla a hlasující ruce.

V říjnu 1895.

J. V. Krejčí, F. X. Šalda, Dr. J. Třebický, O. Březina, J. S. Machar, J. V. Mrštík, A. Sova, J. K. Šlejhar, V. Choc, Dr. K. Koerner, J. Pelcl, F. Soukup.“

Zdroj: Text Manifestu České moderny nalezneme v 1. čísle 5. ročníku Rozhledů z 25. 10. 1895. S. 1-4.

Příloha č. 4: Protistátoprávní prohlášení sociálních demokratů na říšské radě dne 30. března 1897.

„Podepsaní sociálně demokratičtí poslanci české národnosti prohlašují toto:

Jako svých povinností vědomí zástupci českého lidu a jako sociální demokraté stojíme (společně se sociálními demokraty jiných národností v Rakousku) na půdě rovnoprávnosti všech národů. My protestujeme jako Čechové a jako sociální demokraté proti vyhrabávání zvětšených privilegií a dokumentů. Jsme syny dnešní doby a žádáme pro sebe a pro všechny národnosti v Rakousku instituce moderní. Žádáme také proto pro svůj národ odstranění všech privilegií rodových a majetkových. Protestujeme proti tomu, aby byl náš národ zaslepován předstíráním národnostních a hospodářských prospěchů. Protestujeme proti tomu, aby byla pozornost od své hmotné a duševní bídy a lákána na fantastické, státoprávní, bludné cesty. Jsme přesvědčeni, že pracující lid český, jakož i německý jest obětí penězolačných buržoaků a vládychtivé feudální šlechty, dále víme, že tito činitelé jsou nejvyšší překážkou politického, hospodářského a kulturního rozvoje našeho českého národa. Konečně prohlašujeme, že vymanění i našeho národa z nedůstojných pout politických, ze sociální poroby, z národního potlačování může býti uskutečněno jenom vítězstvím socialismu, jemuž jsme oddáni jako synové své doby a svého národa.

Podepdání: Steiner, Vrátný, Hybeš, Cinger, Berner.“

Zdroj: *Studijní materiály k českým a slovenským dějinám 1879-1900, III. díl. Praha 1967. S. 99.*

Originál: *Stenographische Protokolle AH, 2. Sitzung der XII. Session am 30. März 1897. S. 15-16.*